

„Naše“ Slezsko

Základní údaje

Hlavní město: Opava

Rozloha: 4 452 km²

Počet obyvatel: přibližně 1 milion

Nejvyšší bod: Praděd (1491 m)

Není jednoduché pojmenovat správně a výstižně území, které svého času tvořilo součást většího geografického a správního celku zvaného *Slezsko*, a které od roku 1918 náleželo Republice Československé, jako jedna z jejích zemí. Jejím základem bylo Opavské Slezsko a Těšínské Slezsko, které se však po sedmidenní válce s Polskem koncem ledna roku 1919 rozdělilo na dvě části, s novou hranicí mezi Československem a Polskem stabilizovanou víceméně na řece Olši – Olze. Tato politická změna pak byla potvrzena 28. července 1920. K Československu a v daném případě k československé části Slezska bylo na základě požadavků místních obyvatel i versailleské smlouvy připojeno od 28. června 1919 i Hlučínsko.

Uváděnou část Slezska si prozatímne označíme jako „Naše“ **Slezsko** a uvědomujeme si přitom, že v podstatě šlo o někdejší *Rakouské Slezsko*, zpočátku tedy bez Hlučínska, ale naopak s celým Těšínským Slezskem až po dvojměstí Bielsko–Biala a řeku Wisła na jejím horním toku. Po skončení I. světové války i po řádném ustavení státních hranic šlo pak o tzv. *Československé Slezsko* či o *Moravské Slezsko* nebo *Moravkoslezsko* (hlavně po vzniku Země Moravkoslezské - viz též Moravsko-slezská hranice). V období let 1938 – 1945, tj. za 2. světové války, se potom jednalo o tzv. *Sudetské Slezsko*. V současnosti se též někdy používá označení *České Slezsko*, je však především věcí občanů a obyvatel tohoto území, jaká identita a jaký název jsou vlastní jejich srdcím. Jisté je, že se tu setkáváme s velice rozdílnými přístupy a určitou roli sehrávají zejména regionální i historická rozmanitost, různorodost občanských postojů, postavení klíčových měst, jakými jsou Ostrava, Opava, Frýdek-Místek, Karviná, Krnov, Bruntál, Orlová, Český Těšín, Jeseník a v nové době i Havířov, i postavení specifických území, k nimž patří například Hlučínsko, Osoblažsko a tzv. moravské enklávy. Neméně důležité jsou i průmyslové aktivity a těžba kamenného uhlí na Ostravsku a Karvinsku, rozvoj či úpadek průmyslových, báňských i jiných hospodářských činností v dalších částech „našeho“ Slezska. Místy se tu setkáme – na Opavsku, na Těšínsku i jinde – se specifickými projevy slezského i šlonského patriotismu, na pomezí Slezska i Moravy pak s kulturou lašského tradicionalismu a mnohotvárnost tohoto regionu se vyznačuje rozličnými variacemi osobitých zvyků i tradic Moravců na Hlučínsku, Lachů, Šlonzáků (podle původního Šlázak, Šlázok), Goralů, poměrně silné polské menšiny na Těšínsku a Karvinsku (zčásti i na Ostravsku a Frýdecku), různých německých minorit (dnes s hlavním jádrem v Kravařích) Wasserpoláků, Pražáků, atp. Není vůbec jednoduché se v tomto pestrém a kulturně velice malebném společenství i prostředí orientovat.

V každém případě šlo a jde o historické území, rozkládající se na severovýchodě *zemí Koruny české* neboli *českých zemí* a v současnosti se nacházející na severovýchodě *České republiky*. Území dnešního „Našeho“ Slezska je z větší části totožné s územím bývalého Rakouského Slezska. Jak už však bylo řešeno, došlo zde ke dvěma zásadním změnám, neboť k Rakouskému Slezsku patřila svého času i dnešní polská část Těšínska a součástí země nebylo naopak Hlučínsko. Území „Našeho“ Slezska se rozkládá na výměře 4 452 km², a žije tu přibližně 1 milion obyvatel.

Historickým hlavním městem je Opava. V současném nesystémovém územně-správním uspořádání je - s výjimkou nového okresu Jeseník, který je součástí kraje Olomouckého, - součástí kraje Moravskoslezského. K tomuto regionu však dnes patří – opět nesystémově – některá území spadající do historické Moravy: Moravská Ostrava a jihozápadní předměstí Ostravy, území bývalých soudních okresů Příbor, Místek, Nový Jičín, Frenštát pod Radhoštěm, Fulnek, Rýmařov, Dvorce, Moravský Beroun, zčásti i některé komunity ze soudních okresů Město Libavá (jako například Budišov nad Budišovkou), Staré Město pod Sněžníkem, Šternberk, Uničov, Hranice. Na Moravě leží - těsně za hranicí „Našeho“ Slezska - i Frýdlant nad Ostravicí, známá města Štramberk a Kopřivnice. „Naše“ Slezsko na jihu hraničí s historickou Moravou (samozřejmě zahrnující i zmíněné anomálie), na jihovýchodě pak se slovenským Žilinským krajem, na východě, severu a jihozápadě s Polským Slezskem - konkrétně s vojvodstvím Slezským, Opolským a Dolnoslezským.

„Naše“ Slezsko leží v oblasti Sudet, které na východě přecházejí v Karpaty. Tato země bývá někdy mylně považována za součást Moravy. Nejdůležitější řeky jsou Odra, Opava, Ostravice a Olše. Prvá, druhá a zejména pak čtvrtá řeka zčásti utvářejí hranici s Polskem. Řeky Odra a Ostravice pak tvoří i část historické zemské hranice s Moravou. Vedle příslušných městských částí města Ostravy, ležící na historické zemské hranici s Moravou (kde je historické zemské členění nejvýrazněji charakterizováno právě původem a symbolickou identitou dvou hlavních pilířů sjednoceného dvojměstí, tj. městských částí známých jako Moravská Ostrava a Slezská Ostrava; k slezským předměstím Ostravy patří i rozsáhlá Poruba, dále Svinov, Hrušov, Michálkovice, Kunčice nad Ostravicí), patří mezi významná slezská města především historická metropole „Našeho“ Slezska Opava, dále Krnov, Bruntál, Hlučín, Bohumín, Petřvald, Orlová, Karviná (jejíž městskou část tvoří jiné bývalé město Fryštát), Český Těšín, Třinec, Jablunkov, Horní Benešov, Vítkov, Odry, Bílovec, Studénka, Klimkovice, zmíněný Jeseník (dříve s názvem Frývaldov, součástí města jsou dnes i Lázně Jeseník, dříve Gräfenberk), dále Vrbno pod Pradědem, Město Albrechtice, Osoblaha, Zlaté Hory (dříve s názvem Cukmantl), Žulová (dříve Frýdberk), Vidnava, Javorník. Největším „novým“ městem na území Slezska je pak Havířov, založený v 50. letech 20. století. Obdobně jako Ostrava je i další dvojměstí rozpolceno: Frýdek-Místek. Jeho východní část představuje slezské město Frýdek, zatímco západní část Místek patří na Moravu. Rozpolceným městem je i někdejší Těšín – Cieszyn, rozdělený na polskou část Cieszyn (česky: Polský Těšín) a Český Těšín, tj. město prostírající se na území „Našeho“ Slezska.

1. Historie

Dějství osídlování střední i jižní Evropy slovanským kmeny během stěhování evropských národů v 5. – 9. století po Kristu probíhala zejména pak po dvou slovanských migračních vlnách v počátečních fázích tohoto procesu. Do dnešních dnů se mezi odborníky - z řad našich i zahraničních badatelů, historiků a archeologů - živě diskutuje o původu i etnogenezi Slovanů, o jejich mnohostranné expanzi z východu na západ i z východu na jihozápad. Znalci této historie se však již dávno shodli v názoru, že trasy pohybu slovanských kmenů a obyvatel vedly z nížin kolem Donu, Dněpru, Pripjatě, Dněstru, podél řek Západní Dviny (Daugavy), Němenu, Bugu, Visly, Prutu, dolního i středního Dunaje, Tisy, Sávy, Drávy, srbské i naší Moravy, Váhu. Vedly i Karpatskými průsmyky, polskými i panonskými nížinami a krajinami Balkánu, a dále například podél řek Marice či Vardaru. Jiné cesty pak směřovaly podél Odry, Lužické Nisy, Vltavy, Labe až k Baltickému moři, v některých úsecích ze severu na jih, jindy zase opačně z jihu na sever

Samozřejmě se v těchto souvislostech nehovoří pouze o směrech pohybu slovanského obyvatelstva, nýbrž i o časových horizontech, dimenzích i etapách, o příčinách procesů, o přírodních, hospodářských, společenských, politických a vojenských podmínkách, o početnosti kmenů i skupin a o střetech mezi etniky. Přitom tenkrát nešlo jenom o stěhování a osidlování střední Evropy západoslovanskými kmeny, ale i o velice složitá hledání, nalézání a přesouvání všech východních, západních i jižních Slovanů. Přitom však ani stěhování ostatních národů – Keltů, Markomanů, Kvádů, Bojů, Volků, Germánů, Vandalů, Langobardů, Franků, Římanů, Románů, Avarů, Hunů i jiných obyvatel mongolského původu – nebylo v té době pouhým doprovodným jevem.

V létech 450 - 500 po Kristu začali Slované osidlovat poměrně plochá území mezi Baltickým mořem na jedné straně a hercynskými pohořími České vysočiny i třetihorními Západními Karpatami na straně druhé přibližně. Tohoto migračního procesu se zúčastnily i slovanské kmeny, které dnes označujeme jako slezské a jež si tehdy za svůj domov zvolily vnitrozemskou nížinnou a pahorkatinnou oblast, kterou sami pojmenovali jako Slesia, později známou pod názvem Śląsk, česky Slezsko, latinsky Silesia či německy Schlesien. Toto území Śląsk – Slezska je na jihu v podstatě vymezeno Krkonoško-jesenickou subprovincií (tedy vlastně oblastí zvanou Sudety), Moravkoslezskými Beskydami, krátce i Slezskými Beskydami (Beskidem Śląskim), a na východě pak Krakovsko-Čenstochovskou pahorkatinou (s polským názvem Wyżyna Krakowska-Częstochowska), i dílčími povodími dolního a středního toku řeky Odry. Pojmenování slezského regionu pochází od názvu jedné důležité řeky a jedné charakteristické hory uprostřed země. Vodní tok se nazýval **Slenza**, velice podobný název měla hora – jmenovala se **Slenz**. Slovanští obyvatelé pak sami sobě dali označení **Slenzaki** či **Slenzanie** a pro úplnost ještě doplníme, že významovými základy těchto názvů jsou slovanská staropolské slovo **ślęg**, znamenající vlhký, mokrý, a polský výraz **ślęgnąć**, vyjadřující sloveso vlhnout, mokvat. Zmíněný název řeky Slenza se později změnil na **Śleza** (německy Lohe) a tento vodní tok pramení asi 20 km severně od naší Bílé Vody v Javornickém výběžku, poté odtéká severním směrem a vlévá se pod městem Wrocław zleva do větší řeky Odry. Obdobně se změnil i název uvedené hory Slenz, a to rovněž na **Śleza** (německy nejprve a také v současnosti Zobten nebo Zobtenberg), která byla roku 1148 označována jako „Mons Silencia“ a která byla později v roce 1926 krátkodobě přejmenována - v oparu německých nacionálních vln a lidové tvořivosti - na horu „Siling“ nebo „Silingberg“. Její vrchol o nadmořské výšce 718 m n.m. se vypíná - jako nejvyšší bod v pohoří zvaném Przedgórze Sudeckie - nad okolní nížinnou krajinou prostírající se podél řek Śleza a Odra. Hora Śleza, která je zároveň význačným poutním místem, se nachází asi 35 km jihovýchodně od Wrocławu. Občas se setkáváme i s odlišnými výklady původu uváděných pojmů. Někteří němečtí autoři se přiklánějí k názorům, že výrazy Slezsko, slezský apod. pocházejí od názvu vandalského kmene známého jako Silingové (Silingen), kteří sídlili mezi 1. až 4. století v některých částech Slezska, a kteří se potom odstěhovali směrem na západ a na jih. Klíčová řeka Odra (německy Oder), protékající z jihovýchodu na severozápad napříč slezskou zemí v dnešním Polsku, se tehdy nazývala **Uodra**, což lze do češtiny přeložit jako voda. Pojem Slenzaki, označující slezské obyvatelstvo, se během času změnil na **Ślężanie** nebo **Ślązacy** (česky Slezané, německy Schlesier). Poněkud specifické odstíny v sobě skrývají jiné významy pojmu Ślązacy (v polštině), nebo výrazy ve slezských dialektech jako Ślunzoki či Ślonzáci.

Slezsko od středověku do 18. století

Na stránkách tzv. Wikipédie je „Mapa Českého Slezska“ po roce 1920, v níž je šrafovane vyznačeno dnešní Moravkoslezský kraj.

Jiné mapové schéma ilustruje „Vývoj moravsko-slezské zemské hranice“, minulou existenci správního celku zvaného „Slezská expozitura uvnitř Země Moravskoslezské“ a kromě toho opět geografické vymezení současného celku nazvaného jako „Moravskoslezský kraj“.

Čtyři slezská knížectví (Bytom, Opolí, Těšín a Ratiboř) dostal již v letech 1289 – 1292 král Václav II. do lenního vztahu na Českém království. Ovládnutí Slezska pak dovršil v letech 1327 – 1335 Jan Lucemburský. Česká svrchovanost nad Slezskem byla opakovaně uznána i polským králem Kazimírem III. Velikým nejprve Vyšehradskou smlouvou z roku 1333, a poté Trenčínskou smlouvou roku 1335, výměnou za to, že se český král vzdal nároků na Polskou korunu, a poté roku 1348 mírem v Namyslově s Karlem IV., jenž současně sňatkem s Annou Svídnickou získal dědičný nárok na poslední dosud nezávislá knížectví Javorsko a Svídnicko. Ve 14. a 15. století pokračoval proces drobení Slezska. Vymíráním jednotlivých piastovských linií (1335 vratislavské, 1368 svídnické, 1492 olešnické, 1504 hlohovské, 1532 opolské, 1625 těšínské a 1675 březsko - lehnické, která byla vůbec poslední z rodu Piastovců) připadala jednotlivá území přímo k České koruně. V 15. století opět získalo Polsko koupí Osvětimsko, Zátorsko a Seveřsko, které se pak už ke Slezsku nepočítaly a staly se součástí Malopolska.

Větší část dnešního „Našeho“ Slezska (kromě Těšínska a okolí Jeseníku) se stala součástí Slezska až v roce 1613. Jedná se o oblast kolem Opavy, Hlučína, Bruntálu a Krnova, spolu s částí dnešního Polska v okolí Hlubčic. Koncem 9. století se oblast stala součástí Velkomoravské říše, po jejím rozpadu se stala předmětem bojů mezi českými a polskými knížaty. V 11. století byla definitivně dobyta českým knížetem Břetislavem I. a připojena k Olomouckému údělu. Podle Holasiců, kmene, který zde sídlil, se oblast nazývala Holasicko, od 13. století se začíná používat také název Opavsko.

V 60. letech 13. století udělil český král Přemysl Otakar II. Opavsko svému nemanželskému synovi Mikulášovi, který se později začal titulovat opavský vévoda. Ve 14. století již Opavsko nevystupovalo jako součást Moravy, opavský vévoda však byl leníkem českého krále i moravského markraběte.

Sbližování se Slezskem začalo za vlády Mikuláše II., který se stal zároveň knížetem ratibořským. Později se Opavsko rozdrobilo na menší oblasti, které však znovu získal Jiří z Poděbrad a patřily i jeho pozdějším nástupcům, dokud roku 1613 neudělil Matyáš Habsburský oblast kolem Opavy jako léno Karlovi z Lichtenštejna coby slezské knížectví. O devět let později takto Karel získal i Krnovsko, čímž se celé Opavsko stalo součástí Slezska. V majetku Lichtenštejnů zůstalo Opavské knížectví až do roku 1918.

Období 1740-1849

Slezsko se svým rozvinutým tkalcovstvím zároveň patřilo k nejvyspělejším a nejbohatším zemím Habsburské monarchie, což bylo jeden z důvodů proč se stalo cílem pruské expanze, která začala roku 1740 vpádem do Slezska bez vyhlášení války.

V letech 1740 - 1742, 1744 - 1745 a 1756 - 1763 proběhly celkem tři slezské války mezi Habsburskou monarchií a Pruskem. Prusko, které neuznalo pragmatickou sankci (**pragmatická sankce je obecné označení pro panovníkem vydaný zákon základní důležitosti, který má být považován za trvalý a nezrušitelný; ve středověkých a novověkých dějinách se vyskytla řada pragmatických sankcí; mezi nejznámější patří dvě, týkající se nástupnictví trůnu v habsburské monarchii ... známé jsou Pragmatická sankce Karla VI. z roku 1713 a ve Španělsku Pragmatická sankce Ferdinanda**

VII. z roku 1830), si po nástupu Marie Terezie vzalo za záminku dědické nároky na některé slezské úděly, držené braniborskými Hohenzollerny. Roku 1742 na základě Vratislavského míru získalo Prusko většinu slezského území včetně Kladska, které dosud patřilo k Čechám, což bylo roku 1763 potvrzeno i Hubertusburským mírem. Na získaném území Prusko vytvořilo novou provincii Slezsko (*vlastně šlo o Pruské Slezsko*). Pouze menší část Slezska, zahrnující Těšínské knížectví, jižní části Krnovského, Niského a Opavského knížectví, neoficiálně označovaná jako Rakouské či České Slezsko, zůstala s titulem vévodství jako jedna z korunních zemí součástí České koruny. Novým sídlem Rakouského Slezska se stala Opava.

Dne 1. července 1782 bylo císařským dekretem rakouské Slezsko spojeno s Moravou do jednoho správního celku, v jehož čele stálo Moravkoslezské gubernium se sídlem v Brně.

Období 1850-1918

Císařským rozhodnutím z 26. června 1849 bylo rakouské Slezsko (včetně moravských enkláv ve Slezsku) k 1. lednu 1850 od Moravy opět odděleno a stává se jednou z korunních zemí, vévodstvím **Horní a Dolní Slezsko** s hlavním městem Opavou. V té době mělo bez území moravských enkláv 5.147 km². To pak bylo na krátký čas (od 5. listopadu 1860 do 29. března 1861) opětovně spojeno s Moravou.

*Ve Wikipédii nalézáme na tomto místě mapku „Národnostní složení Rakouského Slezska a přilehlé části Pruského Slezska v roce 1912“. Jde o mapku na této webové adrese:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Duchy_of_Silesia_1912.jpg*

V roce 1850 zároveň dochází ke zrušení obou krajů a jejich rozdělení mezi 22 nově vzniklých tzv. *smíšených* okresů a 1 statutárního města (Opava). Toto členění pak bylo roku 1868 nahrazeno členěním na 7 politických okresů (Bílsko - Bialsko, Bruntál, Fryštát, Frývaldov, Krnov, Opava, Těšín) a 3 statutární města, která k těmto okresům nenáležela (Bílsko, Frýdek a Opava). V roce 1896 vzniká z části území politického okresu Opava nový politický okres Bílovec, a 1. října 1901 také politický okres Frýdek, patřící původně do politického okresu Těšín). Tím se počet politických okresů do roku 1918 zvýšil na 9.

Území politických okresů se dále členilo na soudní okresy, což byly územní jednotky, podle kterých bylo organizováno soudnictví. Později se například stávalo, že jeden soudní okres byl rozdělen mezi 2 nebo více politických okresů. Správu smíšených a později politických okresů řídilo okresní hejtmanství v čele s hejtmanem.

Přibližné národnostní složení podle obcovací řeči podle sčítání z roku 1910:

• Češi:	180.34	(24,33%)
• Němci:	325.523	(43,90%)
• Poláci:	235.224	(31,71%)

Poznámka: Obcovací řeč (tzv. **Umgangssprache**), tedy řeč běžného, denního styku, bývá zkreslena ve prospěch většinového jazyka monarchie, tedy němčina. Do této kategorie spadají i Židé, kteří na Moravě a v Rakouském Slezsku ve velké většině volili němčinu (mimo jiné i proto, že např. jidiš uvést nemohli), a zvyšují tak německý podíl.

Období 1918-1948

Neuskutečněné rozdělení Moravy a Českého Slezska na župy z roku 1920 (schéma v mapce)
1920

Opavsko a Hlučínsko

29. října 1918 se v Opavě se vytvořil Národní výbor pro Slezsko a převzal nejdůležitější úřady. 30. října 1918 vyhlásili ve Vídni němečtí poslanci ze severní Moravy a Slezska odtržení Němci osídlených oblastí na severu a jejich připojení k Rakousku jako provincie Sudetenland. Český národní výbor poslal do Opavy vojenské oddíly, před nimiž (v prosinci) provinční vláda uprchla, moc převzal pražským národním výborem jmenovaný zemský prezident Jan Šrámek, který stanovil správní komisi. 5. listopadu 1918 se Zemský národní výbor pro Slezsko a polská Národní rada knížectví těšínského dohodly na rozdělení správy Těšínska (pražský národní výbor tuto dohodu odmítl). 8. prosince (s účinností od 14. prosince) bylo vyhlášeno zrušení národních výborů (ve Slezsku k němu došlo až 27. prosince)

28. června 1919 se vítězné státy dohody a poražené Německo uzavřely versailleskou smlouvu, podle níž Československu 10. ledna 1920 připadlo Hlučínsko (někdejší součást pruského záboru). Hlučínsko bylo v rámci Československa začleněno do Slezské země jako nový politický okres Hlučín.

Těšínsko

V době rozpadu Rakouska-Uherska vznikl mezi nově konstituovanými státy Československem a Polskem spor o Těšínsko. Byl ustaven Polský národní výbor pro Těšínsko (*Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego*), který Těšínsko prohlásil za součást Polska a vojensky většinu Těšínska v noci z 31. října na 1. listopadu 1918 obsadil. 29. října 1918 byl ustaven český Národní výbor pro Slezsko, který 1. listopadu 1918 obdobně prohlásil Těšínsko za součást Československa. Československo opíralo svůj nárok o historické právo (Těšínsko bylo od roku 1327 resp. 1339 součástí zemí Koruny české), národnostní a strategické důvody (klíčová Košicko-bohumínská dráha a zásoby uhlí). Polsko opíralo svůj nárok zejména o důvody národnostní (v posledním sčítání lidu v roce 1910 uvedla většina obyvatel Těšínska jako svůj obcovací jazyk polštinu).

Napětí se stupňovalo a snaha uklidnit situaci vedla k uzavření prozatímní dohody o rozdělení Těšínska mezi oba národní výbory. Dohoda neměla prejudikovat definitivní rozhraničení území, o němž měly rozhodnout vlády v Praze a Varšavě. Podle této dohody velká většina Těšínska zatím připadla Polsku, které tak získalo i kontrolu nad Košicko-bohumínskou dráhou, jediným železničním spojením českých zemí s východním Slovenskem. Podle některých názorů tato dohoda dělila území Těšínska podle národnosti obyvatel; tento závěr je však zpochybňován. Československá vláda a česká veřejnost toto rozdělení vnímaly jako dlouhodobě nepřijatelné. Polská strana byla s tímto rozdělením spokojena.

Na konec ledna 1919 Polsko naplánovalo konání voleb do polského sejmu. V rozporu s uzavřenou dohodou se tyto volby měly konat i v Polskem kontrolované části Těšínska. V souvislosti s konáním těchto voleb Polsko v jím kontrolované části Těšínska rozmístilo vojenské jednotky. Československý protest proti konání voleb jako nepřijatelném projevu státní svrchovanosti ve sporném území byl Polskem odmítnut a Československo se rozhodlo pro vojenské řešení sporu. Vypukla Sedmidenní válka a početně silnější československá vojska (hlavní polské síly v té době bojovaly na východě s Ukrajinci o kontrolu nad východní Haličí) zabrala většinu sporného území. Československý útok se zastavil na nátlak

Trojdhody 28. července 1920 bylo Těšínsko na základě arbitrážního rozhodnutí ve Spa rozděleno mezi Československo a Polsko, přičemž Polsko získalo území východně od řeky Olše.

Správní dělení

Administrativně se „Naše“ Slezsko (po vzniku Československa **Země Slezská**) po připojení Hlučínska a odstoupení části Těšínska ve prospěch Polska, členilo na 9 politických okresů: Bílovec, Bruntál, Český Těšín, Frýdek, Fryštát, Frývaldov, Hlučín, Krnov a Opava-venkov; a dvě statutární města: Frýdek a Opava.

Podle zákona č. 126/1920 Sb. „o zřízení župních a okresních úřadů v republice Československé“, jež na území českých zemí nakonec vůbec nevstoupil v platnost, mělo být území dosavadní země Slezské rozděleno mezi župy XII. (Olomoucká), XIV. (Opavská) a XXI. (Těšínská)

1. prosince 1928 je „Naše“ Slezsko spojeno s Moravou v Zemi Moravskoslezskou. Důvodem tohoto aktu byla nejen malá velikost „Našeho“ Slezska, ale také snaha o oslabení politického vlivu zdejších sudetských Němců. Proti sloučení protestovali především zdejší sudetští Němci, část česky hovořících obyvatel, ale i komunisté. Komunistům šlo o zachování jejich vlivu v převážně dělnickém Slezsku. Současně se vznikem Země Moravskoslezské došlo k zániku dosavadních Moravských enkláv ve Slezsku jakožto zvláštního správního území, a Frýdek přišel o postavení statutárního města a jeho území bylo spojeno s územím dosavadního politického okresu Frýdek-venkov do nového politického okresu Frýdek.

Druhá světová válka

Po Mnichovu je v říjnu roku 1938 většina „Našeho“ Slezska připojena k nacistickému Německu. (Hlučínsko je připojeno přímo k Říši, kde se stává součástí Pruského Slezska; bývalý Opavský kraj se stává součástí Sudetské župy **Gau Sudetenland**); část (území celých politických okresů Fryštát a Český Těšín, s nepatrnou částí politického okresu Frýdek) pak obsazuje Polsko (po přepadení Polska v roce 1939 a jeho následné porážce se i toto území stává součástí nacistického Německa a je začleněno do Pruského Slezska). Zbývající část (přibližně v rozsahu politického okresu Frýdek) zůstala i nadále součástí země Moravskoslezské a spolu s ní se po okupaci z 15. března 1939 stává součástí Protektorátu Čechy a Morava. Po skončení války se hranice vrací k předmnichovskému stavu, přičemž jsou téměř všichni Němci odsunuti, a „Naše“ Slezsko se stává součástí **Slezské expozitury země Moravskoslezské** (viz text „**Země Moravskoslezská**“).

http://cs.wikipedia.org/wiki/Slezsk%C3%A1_expozitura_zem%C4%9B_Moravskoslezsk%C3%A9

Období 1949-2000

V letech 1948 - 1949 se komunistický režim snažil vymazat jakékoliv povědomí o Slezsku, a proto bylo „Naše“ Slezsko rozděleno mezi Ostravský a Olomoucký kraj, od roku 1960 je součástí Severomoravského kraje. Od roku 2000 je znovu rozděleno mezi kraje Olomoucký a Moravskoslezský (původně - do 31. května 2001 - Ostravský kraj).

2. Doporučení, vycházející z historie Slezska a Holasiců

Z celé řady důvodů a hlavně z důvodů historických lze doporučit, aby se „Naše“ Slezsko nazývalo jako **Holasické Slezsko** nebo ještě jednodušeji **Holasicko**. Vyhnete se tak složitému vysvětlování, proč by toto území mělo být označováno jako Rakouské Slezsko nebo Československé Slezsko nebo České Slezsko nebo Moravské Slezsko nebo dokonce Sudetské Slezsko. Po důkladném prostudování textů, zabývajících se problematikou někdejšího působení slovanského kmene Holasiců před rokem 1240 na územích Opavského i Těšínského Slezska nelze nedospět k jinému závěru. Na závadu není jistě ani skutečnost, že Holasicové žili i v blízkém okolí (za „hranicemi“ na Hlubčicku, Ratibořsku, v okolí měst Žory, Strumień, Skoczów) a že Tataři se hojnými zlými skutky v polovině 13. století přičinili o zánik, rozprach nebo rozptyl jedné významné slovanské kultury a identity, existující tu pravděpodobně více než sedm století.

Viz též text „*Holasicí a jejich identita*“

Poznámka: text psaný kurzívou většinou doplňuje původní materiál Wikipédie.

Z Wikipedie, otevřené encyklopedie

http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A9_Slezsko